

BYFORENINGEN FOR ODENSE

LANDSARKIVET	22. januar	side 6
GRAFISK VÆRKSTED/FYRTØJET	10. februar	side 7
GALSCHIØTS VÆRKSTED	26. februar	side 12
ODENSE FRISKOLE	4. marts	side 13
GRÅBRØDRE KLOSTER	24. marts	side 16
GENERALFORSAMLING	16. april	side 48
SKATTEØEN	6. maj	side 17

BYFORENINGEN FOR ODENSE

FORMAND:

Frede Madsen
Hjortebjergvej 38, 5230 Odense M
Tlf.: 66 13 58 45
E-mail: formand@odensebyforening.dk

NÆSTFORMAND:

Jens Ulrik Rasmussen
Søhusvej 49, 5270 Odense N
Tlf.: 66 18 64 38

SEKRETÆR:

Birte Landorph
Bergendals Alle 14, 5250 Odense SV
Tlf.: 66 13 11 75
E-mail: b.d.landorph@post.tele.dk

KASSERER:

Søren Michael Nielsen
Østre Stationsvej 42, 5000 Odense C
Tlf.: 65 91 01 42
E-mail: kasserer@odensebyforening.dk

REDAKTØR:

Andreas Isager
Thorslundsvej 6, 5000 Odense C
Tlf.: 66 13 92 10
E-mail: ai@isagerarkitekter.dk

ØVRIG BESTYRELSE:

Jarl Abrahamson
Østrupvej 21, Tarup, 5210 Odense NV
Tlf.: 66 14 27 68
E-mail: jarlabrahamson@hotmail.com

SUPPLEANTER:

Poul Karmdal
Tlf.: 66 14 27 72, Fax 66 14 27 92
E-mail: poul@karmdal.com

Helga Brøndum
Tlf.: 66 11 68 18
E-mail: helgabroendum@gmail.com

Flemming Wedell
Tlf.: 66 14 18 14
E-mail: fw@fwfoto.dk

WEBMASTER:

Lennart Greig
Tlf.: 72 16 80 04
E-mail: lennart@greig.dk

FORMANDENS KLUMME

ved Frede Madsen

foto: Flemming Wedell

BYPLANER SOM JULELÆSNING

I december måned er der i Danmark tradition for udgivelse af kulørte og underholdende julehæfter. Lækre sider med fine billeder på glittet papir – god læsning i en mørk tid. Læsningen kan være med til at spænde vore forventninger om det, der skal komme. På forunderlig vis har Odense Kommune ved By- og Kulturforvaltningen bidraget til hæfteudbudet i den sidste måned af året 2008. Ikke mindre end 3 flotte udgivelser i fine formater er landet på Byforeningens postadresse i før-juletiden. Det drejer sig om en undersøgelse og studie over Østerbro-kvarteret, den længe ventede færdiggørelse af Trafik- og Mobilitetsplanen og en ny og interessant undersøgelse, Odense Byliv & Byrum anno 2008.

Skal vi som interessant og interesseret modtager foretage en prioritering af de kommunale hæfter, må vi naturligvis foretrække Trafik- og Mobilitetsplanen.

Den er sendt i offentlig høring og kalder således på en respons - inden 15. februar!

Der afholdes dialogmøder for enkelte lokalområder den 14. jan. - den 19. jan. og den 3. feb. på Odense Slot og et samlet offentligt høringsmøde mandag den 9. februar - ligeledes på Odense Slot, indgang C - se i øvrigt Odense Kommunes hjemmeside.

Julelæsningen må derfor tage sin begyndelse her - og Byforeningen (ved bestyrelsen) vil sætte alt ind på at læse de nyindhentede fakta - og ikke nøjes med at betragte de kønne billeder. Vi vil på seriøs og saglig vis gøre vor indflydelse gældende, mens det endnu er muligt. Mere herom i næste nummer af bladet.

Studiet over den østlige bydel - en slags statusopgørelse med visse muligheder for udvikling på Østerbro - har vi det lidt svært med. Hvad er meningen? Måske er det blot tænkt som underholdende læsning i en stille tid - mellem de andre planer! Læs mere herom på næste side.

Det sidste meget billedrige og grafikfyldte hæfte om byliv og byrum betegner vor rådmand som et helsetjek, et forsøg på at tage pulsen på byens liv. Det er interessant læsning og vil givet også kunne være nyttig læsning, når nu den indre by i de kommende år skal gennemgå stor forvandling med hensyn til ændring af byrum, omlægning af trafik og vurderinger af, hvad der skal falde - og hvad der

skal stå! Et godt værktøj med god baggrundsviden og gode hensigtserklæringer. Et hæfte vi nok skal vende tilbage til, når en grundigere læsning er foretaget.

Til slut et par ord om indpakningen. Det er selvfølgelig befordrende for læsning og efterfølgende samtale, at materialet ser godt ud. Og det gør det. Professionelle folk fra private rådgivende firmaer har stået for layout og udstyr - og formentlig også væsentlige dele af indholdet. Men mon ikke enkelte modtagere og behandlere undrer sig over formatet og den megen spildplads, der er lagt ind på siderne! Formatet er svært håndterligt i en studiegruppe, hvor bare 2 personer skal sidde ved samme bord - mindre kunne gøre det.

Byforeningen vil tage fat på en grundig læsning af de kommunale julehæfter!

Kære læsere og medlemmer døm selv. Materialet kan erhverves ved henvendelse til servicekontoret, By- og Kulturforvaltningen på Slottet.

Man kan også hente det på nettet www.odense.dk, men læsning her er en vanskelig sag for at skaffe sig det fornødne overblik.

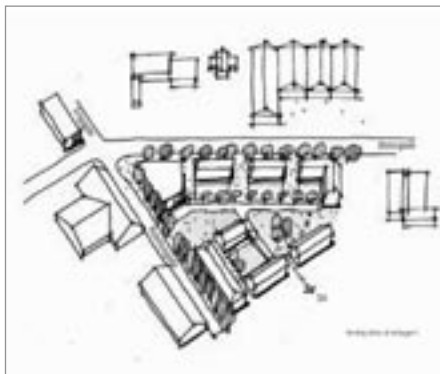
Vi ser frem til, at de i hæfterne omtalte og behandlede sager bliver gjort til virkelighed. Odense trænger til mere end et helbredstjek!

Godt nyt år

*Frede Madsen,
formand for Byforeningen*

♪ SÅ GIK DER TID MED DET... ♪ ved byforeningens planudvalg

Østergade, foto: Flemming Wedell

Byforeningen for Odense har i det forløbne år deltaget i tre møder vedrørende en fremtidsvision/udviklingsplan for Østerbrokvarteret.

Efter at have deltaget i forarbejdet med Odense Kommunes seneste bydelsplaner, bl.a. "Kvarterplan by-havn" og glædet os over de modige og overraskende beslutninger vedr. fremtidens Thomas B. Thrigesgades, var det med glæde, at vi modtog invitationen til også at deltage i forarbejdet til en visionær udviklingsplan for Østerbrokvarteret.

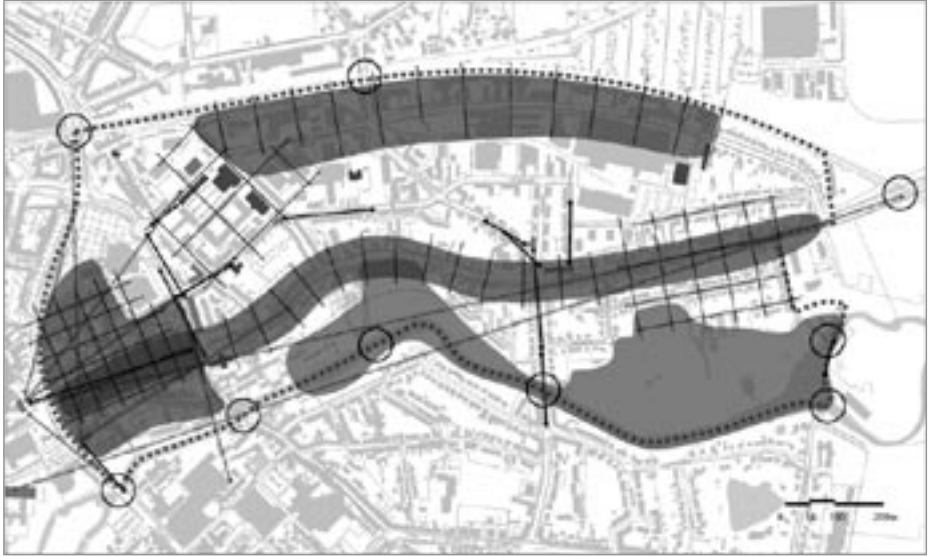
Arbejdet med visionen/planen er nu afsluttet og ligger som en stor 64 sider farvetrykt publikation. Publikationen kan også ses på Odense Kommunes hjemmeside > Planlægning > Planer for bydele > Østerbrokvarteret.

I forordet lover rådmanden en grundig analyse af byområdet - og det løfte

holder han. Analysen, som fylder $\frac{3}{4}$ af publikationen, rummer måske ikke noget nyt for en odenseaner med interesse for byen, men for en udenforstående er den et udmærket redskab som kan være med til at danne grundlag for det videre arbejde frem mod en visionær plan for Østerbro, eller for et af de 4 delområder som udpeges i udviklingsplanen.

En svaghed ved analysen er, at den bl.a. stort set kun beskæftiger sig med et "her og nu billede" af forholdene. Der er ikke meget byudviklingshistorie at forholde sig til og slet intet om f.eks. fremtidens ændrede trafikmønstre i Odense, hvilket i høj grad vil påvirke kvarteret.

Den sidste $\frac{1}{4}$ af publikationen rummer konklusioner, anbefalinger og rummelige skitser af fremtidsvisionerne for Østerbrokvarteret.

Desværre er konklusionerne på analyse- delen meget overfladiske, hvilket med- fører en række kedsommelige og forud- sigelige anbefalinger, der fint afspejles i de rummelige skitser bagerst i publi- kationen.

At "lave nyt i tråd med kvarterets sjæl" betyder åbenbart at kopierer eksiste- rende forhold. Der er ingen nytænkning eller spændende overraskelser – hvor er det legende Odense? Hvor er ønsket om projekter til fremme af:

- social mangfoldighed?
- alternative bo- og erhvervsformer?
- beboerselvstyre?

Lad os håbe, at formålet med planen er som beskrevet i publikationen:

"Udviklingsplanen er en dialogplan, der indgår som et vigtigt led i det fremtidige arbejde med bydelen generelt. Planen er således et vigtigt værktøj til at sikre en

konstruktiv dialog mellem kommunens forvaltninger, bygherrer og politikere, men i høj grad også med borgerne".

Vi håber dermed, at denne plan er et op- læg til dialog og et bilag til fremtidige ar- kitektkonkurrencer – men ikke en plan, hvis anbefalinger og fremtidsvisioner skal tages for pålydende.

I Byforeningens planudvalg sidder vi tilbage med en mærkelig tom fornem- melse,

- Hvorfor er denne plan omgæret af en sådan tavshed ?
- Hvad er planens egentlige formål ?
- Hvad skulle Byforeningen bruges til denne gang ?

- Men det var da nogle ganske hyggelige møder, og serveringen kunne der ikke klages over.

BESØG PÅ LANDSARKIVET

ved arkivar Steen Ousager

foto: Flemming Wedell

tid > torsdag den 22. januar, klokken 19⁰⁰
sted > Jernbanegade 36
tilmelding > Jens Ulrik Rasmussen, 66 18 64 38 eller Poul Karmdal, 66 14 27 72
mødegebyr > 20 kr.

NYT MØDER GAMMELT

Landsarkivet er i sig selv en flot bygning, som ligger, hvor den gamle køkkenhave, der oprindeligt hørte til Slottet, lå.

Den ca. 100 år yngre tilbygning harmonerer fint hermed. Nybygningen blev efter en konkurrence opført efter tegning af Arkitektgruppen i Aarhus. Sammen udgør de to et moderne landsarkiv, som

arkivar Steen Ousager vil vise os rundt i, og fortælle om husets historiske indhold og mulighederne for bl.a. slægtsforskning.

Over en kop kaffe bliver der lejlighed til uddybende drøftelse om brugen af Landsarkivet.

FYNS GRAFISKE VÆRKSTED OG FYRTØJET

ved Birgitte Lykke Madsen og Bente Amstrup

foto: Flemming Wedell

- tid > tirsdag den 10. februar, klokken 19⁰⁰
 sted > Hans Jensens Stræde 18 - 21
 tilmelding > Jens Ulrik Rasmussen, 66 18 64 38 eller Poul Karmdal, 66 14 27 72
 mødegebyr > 40 kr. inkl. kaffe og småkager

EVENTYRLIGT

Fyns Grafiske Værksted består dels af et moderne, lyst udstillingslokale og dels et værksted med en fælles arbejdsplads for professionelle kunstnere

Fyrtøjet ligger som et fantasifuldt eventyr i Lotzes Have tæt ved H.C.Andersens Hus, - og det er ikke blot et kulturhus for børn, det er også et eventyr for voksne.

Begge husene, der flankerer indgangen fra den travle Thomas B. Thrigesgade

til det gamle Hans Jensens Stræde er tegnet af arkitekten Carl Ole Kragssig Kristensen

Birgitte Lykke Madsen og Bente Amstrup vil vise os rundt.

Det er tanken at besøge husene på skift, hvorpå vi samles i Fyrtøjets restaurant, hvor vi over en kop kaffe hører om institutionerne og her bliver der forhåbentlig en god diskussion.

BYUDVIKLING I TRAFIKKENS VOLD

ved arkitekt Kristian Isager

Jovist, det er svært.

I slutfirserne – omkring det tidspunkt hvor TV2 blev etableret på Kvægtorvet i Odense – deltog jeg i nogle bragende gode og inspirerende diskussioner med DSBs designafdeling i Sølvgade i København. Udgangspunktet for diskussionen var placeringen af en ny banegård i Odense. Designafdelingen og vi var stærkt interesserede i idéen om en ny placering på slagterigrunden for enden af Kongensgade. Her kunne en ny banegård blive den krumtap der i fremtiden ville binde Odenses bykerne og Odense Havn sammen.

De tanker vi arbejdede med indeholdt en ny ambitiøs banegård, et nyt butikcenter og bl.a. et nyt centralbibliotek. Her var plads til både tog og busser samt etablering af private parkeringspladser.

DSBs daværende generaldirektør gik sammen med sin stab varmt ind for vores idéer.

Vores problem var, at der lå et stort svin slagteri i forvejen.

Ejeren – Slagterigiganten EXPO var uofficielt stærkt interesseret i idéerne. Kabalens gik – næsten – op.

Men, det daværende bystyre så ikke med blide øjne på en idé om at flytte eller lukke en arbejdsplads med 800 medarbejdere. Forståeligt og næsten forudsigeligt.

Som bekendt lukkede slagteriet godt et tiår senere. Dengang forsøgte vi at arbejde for en fortsat placering af slagteriet

med en bedre placering ved motorvejen i Odense – det var før Tietgenbyen blev planlagt. I dag ligger det i Horsens.

Det daværende bystyre arbejdede med en anden plan omkring udvidelse af den eksisterende banegård. Den plan er nu realiseret...

Den bagvedliggende meget spændende debat med DSBs designafdeling var for os særdeles givende og fortalte om en sprudlende og givende institution indenfor DSBs daværende rammer.

Det er helt forrygende at høre den nuværende transportminister nok engang servere absolut gammel vin på nye flasker, når vi skal høre om idéen om at indføre timedriftsplaner for tog i Danmark med en time mellem de større byer. En time fra København til Odense, en time fra Odense til Århus, en time fra Århus til Ålborg, en time fra Odense til Sønderborg. Den idé var en erklæret målsætning i Sølvgade allerede for mere end 25 år siden. Jovist, togdrift tager tid og når idéen har været glemt tilstrækkelig længe, så kan den åbenbart serveres som en helt ny idé.

IC4 tog, foto: Mikkel Hansen

Nu imødeser vi snart en realisering.

Om det er svært eller måske smart, det ved jeg ikke?

Transportministeriet er stadig et sted-barn i det landspolitiske univers.

Uden sammenligning i øvrigt, kan vi konstatere, at miljø- og navnlig energiministeriet på trods af flere politiske kvælningsforsøg stille og roligt er blevet mere og mere prestigefyldte, og få vil sikkert kunne sige, at den nuværende klima- og energiminister gør det dårligt. Hun formår at gøre dette væsentlige område nærværende.

Miljø og eksempelvis Kultur er heller ikke mere fjerne, uvedkommende og eksotiske emner. Så meget mere kan man blive overrasket over, at den transport vi alle benytter hver dag ikke har eller har haft en højere prioritet

Nuvel, vi nyder alle at høste fordelene af de store danske broanlæg, men herudover er der notorisk larmende stille omkring en helhedsbetragtning på transport i Det Danske Rige med omliggende lande. Der høres kun rumlerierne om busser der ikke kører, og når de så kører, så kommer de for sent. Højhastighedstog er et fatamorgana.

Det er næsten lige meget hvilken politisk fløj i det danske politiske landskab man tilhører, det er svært at få øje på det hårdtslående, overordnede, visionære blik. Nogen vil sikkert kunne erindre, da SF var et ungt parti, der for første gang fik indflydelse på Københavns Planlægning, var en af de første indsatser at få nedlagt sporvognene i København – ikke just mindeværdigt i eftertiden for det parti som sidenhen blev Danmarks før-

ste parti med en decideret grøn profil. Den har venstre åbenbart ladet sig inspirere kraftigt af i den seneste tid. Andre politiske partier med en vis alder på bagen har sikkert også deres solide gemmer under gulvtæppet.

Det bliver interessant at se hvordan vi i Odense vil løse morgendagens omfattende trafikopgaver. Løses skal de. Umiddelbart er der lagt op til flere gordiske knuder. Alle kan med det blotte øje se, at krydset Grønlykkevej, Vesterbro og Middelfartvej indtil videre er kaotisk og både arkitektonisk og trafikteknisk mislykket.

Det får eftertiden lov at arbejde videre med.

Alle vil formodentlig også komme til at opleve adskillige trafikale kaosituationer på Ørbækvej når IKEA står færdigt og Rosengaardcentret er udvidet nok engang. Stedets nyetablerede Burger King har allerede holdt generalprøve på situationen. Det er svært at forestille sig, at det bliver nogen skønhedsåbenbaring.

Jo, det er svært.

Midtbyen går ikke ram forbi. Det er ingen hemmelighed, at jeg personligt er tilhænger af det nye butikscenter på godsbanearialet og slagterigrunden, men det kræver omhyggelig planlægning og store investeringer at løse de medfølgende trafiktekniske anlæg.

I alle sammenhænge bør en sammenbindende letbanestruktur nøje indarbejdes.

Hvor svært det er, får vi netop nu et skoleeksempel på i vore nabolag her på Odense Havn. Toldbodgade er under stor

larm ved at blive omlagt til trafikung, to- og firesporet gade. Projektet blev påbegyndt for en måneds tid siden.

Toldbodgade omlægges, foto: Flemming Wedell

For lokalpolitikere må det være mere end et spørgsmål værd, om dette projekt ikke burde gå samme vej som det nu åbenbart hedengangne Vandkulturhus. Måske ville man gøre byen en tjeneste ved at lade projektet dø og sætte det med over på besparelseskontoen, nu hvor beslutningen om Thrigesgade er truffet med en målsætning om at få så

Næsbyvej, foto: Flemming Wedell

mange biler ud af den centrale bykerne som rimeligt muligt for at binde den hårdt medtagne bymidte sammen igen? Spørgsmålet er, om ikke netop dette trafikprojekt har en god del af sin fremtid bag sig, inden det bliver færdigt?

I København har de Kalveboderne, i Århus har de Kystvejen og i Ålborg har de en tilsvarende trafikåre langs med havnefronten.

Alle steder har denne vej udviklet sig til en pestilens, der mere adskiller end den samler. Den lukker havnens bassiner af fra det bagvedliggende byliv og har alle steder en tendens til at udvikle sig negativt.

Hvis vi i Odense mener noget med etableringen af den faste kanalforbindelse, må denne dinosaur af en stykke vej i den centrale bykerne – Toldbodgade – være inderligt overflødig og ikke pengene værd – eller også etablerer vi den for at kommende generationer af Odenseanere kan diskutere, hvordan vi kommer af med det vejstykke igen?

I det mindste kunne vi have ventet med

endelig stillingtagen til Kanalforbindelsen står færdig i – forhåbentlig – 2014?

Indtil for få år siden var Næsbyvej en ret flot firesporet vej med en karakter som Kongevejen i Nordsjælland. Også oplevelsesmæssigt flot. Siden er den blevet reduceret til et spor i indadgående retning ved den nu reelt overflødige vej Gammelsø, samtidig med at den bliver belastet med en stribe af undværlige butikker og burgerbarer.

Glem den uforklarlige udvidelse af Toldbodgade. Moderer istedet gaden og gør den til det den bør være i området, en stilfærdig lokalgade i dette nye kvarter, som skal hedde sig at være en af midtbyens fineste adresser.

Hvorfor har vi ikke fået en debat om at genoplive Næsbyvej i al sin storladenhed, så den gade sammen med Wichmannsgade og Ejlskovsgade føres frem til det nye butikscenter ved Jarlsberggade, til Thomas B. Thrigesgade og hen til Buchwaldsgade? Gerne som en flot gade. Hovedanslaget er der ved Næsbyvej.

Som sagt, byer – også Odense – er og bliver et sindrigt puslespil, hvor brikkerne konstant skal passe sammen, og det er ofte temmelig tåbeligt at tvinge brikker ind, der ligesom ikke passer i puslepillet.

Hvis eftertænsksomhed og rettidig omhu giver anledning til besparelser – så er det vel den skinbarlige fornuft i disse finanskrisetider?

Toldbodgade: Spar på det uforklarlige krudt – og vores penge.

Og lad os så bruge pengene på et andet, bragende godt kulturelt tiltag på Odense Havn. Ingen god brik kan undværes.

Jovist, det er ikke nødvendigvis nemt, men god fornøjelse.

Kristian Isager

Ejlskovsgade/Jarlsberggadekrydset set fra Wichmannsgade
foto: Flemming Wedell

BESØG HOS JENS GALSCHIØT

ved Jens Galschiøt

foto: Jens Galschiøts værksted

tid	> torsdag den 26. februar, klokken 19 ⁰⁰ - 21 ⁰⁰
sted	> Banevænget 22 (sidevej til Bogensevej)
tilmelding	> Jens Ulrik Rasmussen, 66 18 64 38 eller Poul Karmdal, 66 14 27 72
mødegebyr	> 40 kr. inkl. kaffe og rødvin
obs!	> begrænset deltagerantal, tilmelding er bindende

KUNSTNER OG PROVOKATØR

Der sker altid noget, hvor Jens Galschiøt befinder sig. Senest har det drejet sig om indsamling af midler til Gadepræsten og "Reden".

Byforeningens medlemmer er inviteret til besøg i værkstedet, hvor der bl.a. arbejdes med "Fortællerbrønden" og mange andre skulpturer i træ og kobber. Der arbejdes tillige med smykker og brugskunst.

Jens Galschiøt har lovet at vise rundt i værksteder og udstillingsrum.

Over en kop kaffe og rødvin fortæller Galschiøt løst og fast om sit virke i ind- og udland.

Det er et arrangement Byforeningen havde på programmet for et par år siden, men mange har ønsket besøget gentaget, idet de gik forgæves.

BESØG PÅ ODENSE FRISKOLE

ved skoleleder Peter Mondrup

foto: Odense Friskole

tid	>	onsdag den 4. marts, klokken 19 ⁰⁰
sted	>	Odense Friskole, Hjallesvej 2/Guldbergsvej, skolegården
tilmelding	>	Frede Madsen, 66 13 58 45
mødegebyr	>	20 kr.

PÅ SKOLEBÆNKEN

Friskolen startede i Nørregade 70 i året 1863, hvor man begyndte at interessere sig for børns undervisning og opdragelse. Senere byggedes en ny og større skole bag Nørregade 59. Beliggenheden gav naturligt skolen navnet Odense Friskole / Nørregades Friskole.

Siden voksede skolen og i 1967 flyttede den til Hjallesvej. Her udvides skolen stadig og breder sig til naboejendommene.

Denne onsdag gælder det Odense Friskole, der har til huse i det tidligere Odense Seminarium. Friskolerne i Odense har ganske gode dage med øget søgning og spændende tilbud. Det kan give et særligt pres på de bygningsmæssige rammer.

Skoleleder Peter Mondrup vil berette om Odense Friskoles ide og pædagogiske grundlag. Vi vil få en rundvisning i de sammenbragte lokaliteter og sluttelig over en kop kaffe få en dialog om skolens hverdag.

INDUSTRISAMFUNDETS ERHVERVSHAVNE 1840-1970

Bygninger, miljøer og bevaringsværdier på danske havne.

Udgiver: Kulturarvsstyrelsen
Forfattere: Henrik Harnow, René S. Christensen, Gitte Haastrup
Fotografi: Flemming Wedell

BAG OM BOGEN

ved fotograf Flemming Wedell

Bogen, Industrisamfundets erhvervshavne 1840-1970, er en dokumentation af nogle meget karakteristiske havnemiljøer, som de så ud i tidsrummet 2006 til 2008. Bogen er rigt illustreret med kort og fotos, og viser dermed konkrete eksempler på områder, som udgør en vigtig del af den danske kulturarv. Bogens viser mange eksempler på bevaringsværdige havnemiljøer, bygninger og strukturer. Industrisamfundets erhvervshavne 1840-1970 er samtidig tænkt som et led i at skabe et bedre udgangspunkt for diskussion om bevaring og udvikling af de mange lokale havne og over for den fremtidige planlægning.

En væsentlig del af råstoffet til bogen stammer fra den temaundersøgelse, som Odense Bys Museer har udført for Kulturarvsstyrelsen fra 2006 til 2008. Temaundersøgelsen indeholdt tre elementer, forundersøgelse, KIP- og SAVE-registrering.

Forundersøgelsen var i vid udstrækning fastlagt og beskrevet af Kulturarvsstyrelsen før opgavens begyndelse. Formålet med forundersøgelsen var primært at skabe overblik over eksisterende viden samt indsamle og systematisere materiale om ca. 75 navngivne havne i Danmark. Det indsamlede materiale muliggjorde udvælgelsen af 40 havne ud fra kriterier som havneplacering (åhavn, kanalhavn osv.), væsentlige elementer og udviklingstræk. Forundersøgelsen er kun trykt i få eksemplarer (250 sider i A4 format).

KIP-registreringen, anden fase af temaundersøgelsen, omhandlede registreringen af de valgte 40 havnes kulturhistoriske enheder ud fra en opgavebeskrivelse.

Tredje og afsluttende del af temaundersøgelsen var SAVE-registreringen, som bedst kan beskrives som kortlægning af arkitektoniske værdier i bygninger og miljøer. Syv udvalgte havne indgik i den meget tidkrævende proces.

Der er foretaget mere end 5.000 høj-kvalitets fotooptagelser i det samlede projekt.

HAVNEKULTUR - BEVAR MIG VEL

ved arkitekt Kristian Isager

Kulturarvsstyrelsen har – igen – udgivet et storværk. Denne gang om og med de danske industrihavne indenfor det historiske spænd, der rækker fra 1840 og til 1970.

Det er et pragtværk på 352 sider fyldt med smukke billeder af og med de danske havnes rå forfaldsestetik.

Ingen skal være i tvivl om, at jeg varmt vil anbefale Byforeningens medlemmer at bevæge sig om på Møntergården og der købe bogen i museets boghandel. Bogens forfatterkollegium er kendte ansigter i den fynske museumsverden og det stråler ud af bogen, at forfatterne har samlet en kolossal viden om emnet. Bogen indeholder formodentlig kun toppen af den viden forfatterne har valgt at delagtiggøre os læsere i.

Og så melder 10.000 kroners spørgsmålet sig uvægerligt: Ud over nydelsen af bogværket, hvad skal vi så med denne bog?

I bogens forord er direktør Steen Hvass fra Kulturarvsstyrelsen selv inde på emnet, og lur mig om ikke han selv har stillet sig nøjagtigt det samme spørgsmål. Steen Hvass redegør for, at bogens stof "først og fremmest er kulturhistorisk forankret" det vil sige, at den giver et øjebliksbillede af en nu hastigt forsvindende kultur og det miljø denne kultur skabte – et spejl af dele af dansk erhvervsliv i perioden.

Og hvad så?

Tjah, det ved vi ærligt talt ikke. Byforeningen har selv i sin levetid været med til at udføre flere af den type registreringer - om end i betydeligt mindre målestok - og vi kan i dag konstatere, at en del af det vi registrerede i dag i bogstaveligste forstand er blevet historie og kun findes i bøgerne.

Min reol er fyldt med de såkaldte "registranter" med side op og side ned om og med historiske, arkitektonisk værdiful-

GRAABRØDRE KLOSTER

ved klosterforstander Sonja Elnegaard

de huse og bygninger i Danmarks byer. Sidste generation er de såkaldte Kommuneatlasser udarbejdet af Kulturarvsstyrelsen. De er alle udtryk for kærlighed til kulturarven, men det må erkendes, at det er uendeligt lidt de er blevet brugt som et instrument i de danske byers fysiske planlægning. Måske har vi et "missing link" i forbindelse med uddannelsen af danske planlæggere(?). Alt for meget går tabt og er gået tabt – og vil tilsyneladende fortsat gå tabt, hvis ikke der kommer en større forståelse for og respekt for kulturarven i forbindelse med den fysiske planlægning. Men det har beklageligvis lange udsigter.

Uden at forklejne nogen, vi jeg gerne her ved endt gennemlæsning takke bogens forfattere og dens fotograf for et bragende smukt stykke arbejde – og så vil jeg føje endnu et par personnavne til: Tidligere planlægningschef i Odense Kommune, Jesper Harvest og tidligere museumsinspektør ved Møntergaarden, Finn Grandt Nielsen, uden hvem vi ikke her i Odense havde fået de fire fine bind om Odenses bykerne, Albanikvarteret i Odense, Vesterbrokvarteret i Odense, Overgadekvarteret i Odense og Vestergadekvarteret i Odense. De kan stadig findes i byens antikvarier.

Bogen om havnene vil forhåbentlig få en bedre skæbne og blive et væsentligt arbejdsredskab for dagens og morgendagens planlæggere. Håbet har man da lov at have.

Som sagt, køb den og nyd den!

Kristian Isager

Foto: Flemming Wedell

- tid > tirsdag den 24. marts,
Klokken 19⁰⁰
- sted > ved indgangen fra Jernbanegade
- tilmelding > Jens Ulrik Rasmussen,
66 18 64 38 eller
Poul Karmdal,
66 14 27 72
- mødegebyr > 20 kr.

PÅ FRANSK VISIT I KLOSTERET

Graabrødre Klosterkirke er en del af det oprindelige Franciskanerkloster fra 1279. Den egentlige, store kirke blev desværre nedrevet omkring år 1821.

Betegnelsen, "Graabrødre" stammer i øvrigt fra at Franciskanermunkene i modsætning til "Sortebrødrene" (som var Dominikanermunke) bar grå kutter.

Klosterforstander Sonja Elnegaard har beredvilligt lovet at vise Byforeningen rundt i kirken og lidt af det smukke og værdige kloster

Ved kaffen bliver der lejlighed til at tale nærmere om enkeltheder.

SKATTEØEN PÅ ODENSE TEATER

inklusive rundvisning ved teaterets personale og teaterplatte

foto: Odense Teater

tid	> onsdag den 6. maj, klokken 17⁰⁰
sted	> Odense Teater, Jernbanegade ved billetsalget
tilmelding	> senest 15. februar til Frede Madsen, 66 13 58 45 eller Søren Michael Nielsen, 65 91 01 42 efter først til mølle princippet!
pris	> 450 kr. pr. deltager - kun for medlemmer. Betales ved særligt girokort/net- bank efter brevudsendelse til tilmeldte ultimo februar

BAG KULISSEN

Byforeningen har også i år aftalt et arrangement med Odense Teater. Det drejer sig om sæsonens sidste forestilling, der finder sted i det tidlige forår. Efter opfordring fra mange medlemmer benytter vi næsten samme opskrift som ved de tidligere besøg.

Forestillingen Skatteøen, der er dramatiseret af Preben Harris og har musik af Sebastian, blev for et par sæsoner siden opført på Sukkerkogeriet med stor suc-

ces. En af årsagerne var ikke mindst den fremragende scenografi, der understøttede den spændende og dramatiske rejse til de eksotiske strande.

Vort besøg indledes derfor med et kig bag scenen, hvor medarbejdere vil introducere os til den valgte scenografi, der nu er omarbejdet til Store Scene.

Inden forestillingen vil vi nyde en teaterplatte i Teater Cafeen på øverste etage.

GENERALFORSAMLING

foto: Frede Madsen

tid	> torsdag den 16. april, klokken 19 ⁰⁰
sted	> Soldaterhjemmet Dannevirke, Sdr. Boulevard 15
tilmelding	> ingen
mødegebyr	> gratis

Hermed indkaldes til ordinær generalforsamling i Byforeningen For Odense.

Dagsorden ifølge vedtægterne.

Forslag indsendes til formanden inden 20. marts 2009.

Endelig dagsorden og revideret regnskab udsendes i bladets aprilnummer.

På bestyrelsens vegne
Frede Madsen
Formand

OBS!

I forbindelse med generalforsamlingen serverer foreningen et mindre traktement, og Stadsarkivet vil på vanlig vis bidrage med et underholdende og byhistorisk relevant indslag.

STRYGET ER INDVIET !

ved Poul Karmdal

foto: Flemming Wedell

Den 15. december blev adgangen fra Ny Vestergade til Munke Mose igen åbnet

Åfarten landsatte elegant rådmænd Anker Boye på den nye ø, der var opstået ved etableringen af det nye stryg forbi den gamle opstemning, og kort efter indviede rådmændene sammen med Søren Strandgaard fra Skov- og Naturstyrelsen det nye stryg

Og hermed blev den sidste større spærring i Odense Aa fjernet, så havørred og havlampret samt mange andre fisk og vandlevende smådyr fik fri passage til ynglemråder i hele Odense Å-systemet, der er mere end 65 km. langt og afvander en femtedel af Fyn.

Selve stryget består af en 140 meter lang stenfyldt vandrende, som vandet fosser ned gennem. Herved udlignes højdeforskellen på knap 1½ meter og fiskene kan svømme forbi stemmeværket, der ifølge gamle optegnelser skulle være etableret af munkene ved Sct. Knuds Kloster i år 1135.

Stryget afgrænses imod åløbet af en spunsvæg med vandret overfaldskarm, hvor det opstemmede åvand strømmer over og danner et "vandtæppe". Herved reguleres vandspejlet i åen alt efter den aktuelle vandmængde.

(fortsættes på bagsiden)

UNDERTEGNEDE ØNSKER AT TEGNE MEDLEMSSKAB

BYFORENINGEN FOR
ODENSE

Giro nr. 1551 555 4985

NAVN

enkelt medlemskab
200 kr./år

VEJ

husholdning
250 kr./år

POSTNUMMER/BY

ønsker ikke tidsskriftet
By & Land
kontingentet reduceres
50 kr./år

E-MAIL

Eventuelt indmeldt af

UNDERSKRIFT/DATO

Blanketten sendes til:

Byforeningen for Odense, v/ kasserer Søren Michael Nielsen
Østre Stationsvej 42, 5000 Odense C.

ODINPRISEN 2008

Odense Byforenings bestyrelse vil gerne opfordre medlemmerne til at indstille egnede emner til Odinprisen 2008.

Senest modtog reklamefotograferne Skovdal & Skovdal prisen for deres istandsættelse af pakhuset på Havnegade 25 ved Odense Havn.

foto: Flemming Wedell

POST**PP**

DANMARK

MAGASINPOST

STANDARD

A**BLIV MEDLEM!**

Ønsker du at modtage bladet fast eller deltage i foreningens aktiviteter, kan du rekvirere yderligere materiale ved at kontakte et medlem af bestyrelsen. (Kontaktinformationer på side 2).

foto: Flemming Wedell

STRYGET ER INDVIET !*(fortsat fra side 18)*

På parkside er opført et flot trapeanlæg, hvor man kan sidde og nyde udsigten over åen til Filosofgangen og Havhesten, som desværre hverken var belyst eller fnyste, da den nu er slukket om vinteren !

Hele herligheden har kostet omkring 15 millioner kr., hvoraf Odense Kommune dækker 8 mill., Skov- og Naturstyrelsen 7 mill. Desuden har forskellige fonde som Havørred Fyn, Fyns Fiske Fond (Sportsfiskerne) og Svend Saabye Komiteen bidraget.

Sammenhængen mellem det gamle stemmeværk, det nye stryg og Munke

Mose, der er shinet up, udgør nu et dejligt miljø, der vil blive en attraktion, som rådmanden var sikker på Odenseanerne ville tage til sig.

Til slut rettede rådmanden en tak til referencegruppens medlemmer fra FriLuftsrådet, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Byforeningen for Odense og Aafarten.

I respekt af Svend Saabye, som hele sit liv færdedes ved Odense Aa, hvor han fiskede og tegnede åens daglige liv, har man vedtaget at hædre hans minde ved at døbe anlægget:

” Saabyes Stryg ”